

Redaksjonelt

Tidsskrift for kulturforskning (TfK) byr også denne gangen på et *varia*-nummer, men med en vinkling mot tidlig 1900-tall. De tre første artiklene griper fatt i tilsynelatende ubetydelige fenomen som kunne observeres rett etter forrige århundreskifte: et skifte i fotomotiver når det gjelder presentasjonen av nasjonen Norge; en ny type organisasjoner som søker å bidra til forming og dannelse av norsk ungdom; og fremveksten av en ny type geografisk identitet mellom det lokale og det nasjonale – nemlig den regionale

Fotokunsten, organisasjonslivet og regionalismen settes alle inn bredere samfunnsmessige kontekster. Trond Bjorli ser skiftet i motivfokus fra de kongelige til norsk natur som uttrykk for en ny oppfatning av det nasjonale etter 1905, mens Dag Hundstad løfter frem identifikasjonen med en region – *in casu* Sørlandet – som en ideologisk og økonomisk enhet. Espen Schaanning presenterer fremveksten av speiderbevegelsen og dens forsøk på å forme barn og ungdom i et militært og religiøst verdensbilde.

De to følgende artiklene har to ting felles, nemlig året 1938 og museer. Det året åpnet Norsk folkemuseum sin store utstilling om folketro. Åmund Resløkken og John Ødemark drøfter kategorien folketro, begrepsmessig og ut fra museets ordningsprinsipper. Museets behandling av folketro settes inn i en nasjonal kontekst – i møtet mellom de to kulturer i Norge, og i en internasjonal kontekst – som et antropologisk fellesgods som hvilte på et evolusjonistisk premiss. Samme år ble det verdenskjente Musée de l'Homme i Paris etablert.

Utgangspunktet for Bjarne Rogans artikkel er gjenåpningen av museet høsten 2015, etter mange års stengning og en totalrenovasjon. Artikkelen ser på visjonen anno 1938 om en ny type museum, dets glanstid, forfall – og renessanse, som et museum for menneskets naturhistorie og naturens kulturhistorie.

Også den siste artikkelen omhandler forhold utenfor Norges grenser. Sara Kohne presenterer en bydel i Berlin, hovedsakelig bebodd av innvandrere, og deres kamp mot en politisk villet gentrifisering som innebærer en trussel for deres fortsatte tilstedeværelse i bydelen. I tillegg inneholder nummeret kortartikler og bokmeldinger.

TfK fullfører med dette nummeret 2015-årgangen. Det er vår første årgang med bare to numre, men årgangens samlede sidetall er som tidligere. Omleggingen av utgivelsestakten har vært en nødvendig rasjonalisering av arbeidet med tidsskriftet, for redaksjonen så vel som for forlaget. Vi opprettholder fortsatt en utgivelsespolitikk med både papirutgave og nettutgave – og i praksis *open access*, og vi vil gjøre det så lenge økonomien bærer. Det er antallet abonnenter som avgjør hvor lenge vi kan fortsette med en papirutgave i tillegg til nettutgaven, når Norges Forskningsråds støtte snart tørker betraktelig inn.

Jeg benytter samtidig anledningen til å takke for meg som redaktør av TfK. Tre år i stolen er kanskje ikke så lenge. Men det er ikke sunt å gro fast i slike posisjoner, verken for tidsskriftet eller for redaktøren. Et tidsskrift trenger både kontinuitet og fornyelse, ikke minst i tider hvor det knytter seg mye spenning til utviklingen av faget kulturhis-

torie/kulturvitenskap. Nye finansieringsordninger og publiseringsformer for vitenskapelige tidsskrifter krever også friske blikk og friske krefter. Derfor er jeg svært glad for at Kyrre Kverndokk tar over som redaktør, sammen med en bergensredaksjon.

En takk også til avtroppende redaksjon – som i tillegg til Kyrre har vært Anne Eriksen, Helge Jordheim og Ina Louise Stovner, samt til alle kolleger i Norge og i Norden som i disse årene har bidratt med fagfellellevurderinger.

Jeg tillater meg litt nostalgi til slutt. Det har vært en stor glede å fornye tidsskriftsamarbeidet med Novus Forlag. Forhistorien går tilbake til 1981. Det året ble jeg – svært plutselig og uforberedt – valgt til redaktør av tidsskriftet *Dugnad*, den ene av de tre forgjengerne til Tfk. Hele produk-

sjonen av *Dugnad* frem til trykkingen hadde inntil da foregått på pauserommet på instituttet på Bygdøy, som et kollektivt arbeid utført av en kollektiv redaksjon. Det vakte en viss motstand i miljøet da jeg foreslo å søke publiseringsstøtte i NAVF og å få et forlag til å ta over. Sammen med Astri Riddervold banket jeg på døren hos Novus i et loftslokale på Rodeløkka, der Olav Røset drev et lite forlag. Forlagets nåværende og uunnværlige dataekspertise, Geir og Ole, satt den gangen i hver sin pappkartong og lekte. Det ble starten på et langvarig og givende samarbeid.

Takk til Novus for et meget behagelig samarbeid, og lykke til til Kyrre!

Bjarne Rogan